Numer świąteczny

GŁOS ZIEMI ŚW.

Styczeń—Luty 1933

OD REDAKCJI.

Pisemko nasze „Głos Ziemi św." i nadal będzie wychodziło jako dwumiesięcznik ze względów oszczędnościowych — a także nadal będzie pisemkiem bezpłatnem jako upominek dla Członków Armji Krzyża św., którzy sądzimy nieustaną w ofiarach na Ziemię św. O jedno tylko proszę — o zjednanie nowych Członków Armji Krzyża św., by zwiększały się szeregi Krzyżowców, tj. członków Armji Krzyża św.

O. Anatol Pytlik
Gen Komisarz Ziemi św.
ul. Reformacka 4.

Uwaga! Źródłem, z którego czerpiemy wiadomości podawane w naszem pisemku oraz niektóre artykuły, jest miesięcznik Kustodji Ziemi św., wydawany w Jerozolimie „La Terre Sainte".

MODLITWA KRZYŻOWCA.

Ojcze i wiekuisty Boże nasz! Ofiaruję Ci Najdroższą Krew Jezusa Chrystusa na zadośćuczynienie za moje grzechy, za potrzeby Kościoła Świętego, za potrzeby Ziemi Świętej, za nawrócenie biednych grzeszników i za wybawienie dusz mąk czyściowych.

(Ma być odmawiania rano, w południe i wieczorem).

— Z drukarni Chrześcijańskiej w Krakowie. —

Lat dwa tysiące już blisko.

Lat dwa tysiące już blisko,
Jak głowę złożył na sianie,
W Betlejem, pod szopą niską,
Nasz Bóg i nasze kochanie.

Minął królewskie pałace,
Nie wszedł w książęce pokoje,
Bo przyszedł podzielić pracę,
I ludzkie trudy i znoje.

Przyszedł osłodzić nam życie.
Wlać w serce, miłość nadzieję
Więc rodzi się jako dziecię,
I z żłóbka do nas się śmieje.

O święta z niebios Dziecino!
O! Zbawco, złożony w żłobie,
Z aniołów święta drużyna,
Dziś pokłon dajemy Tobie.

Z pastuszkami ubogimi:
Serca Ci niesiem w ofierze,
Nie gardźże nami grzesznymi,
Daj wytrwać w Twej świętej wierze.

Niech gromy, które w nas biją,
Nie złamią ducha w narodzie,
Niech dawne cnoty odżyją,
W powszechnej pracy i zgodzie!

Niech ta gwiazda betlejemska,
Świeci nam przez życie całe,
A pielgrzymka nasza ziemska,
Wieczną wysłuży nam chwałę!

X. Mateusz Jeż

„Błogosławieństwa Bożej Dzieciny“ i „Szczęśliwego nowego Roku“

życzy Generalny Komisarjat Ziemi św. w Krakowie w imieniu Stróżów świętego Grobu i Ziemi św. — wszystkim PT. Dobrodziejom, Zelatorom i Zelatorkom oraz Członkom Armji Krzyża św. — jak również Czytelnikom tego pisemka składając serdeczne „Bóg zapłać“ za wszystkie trudy — ofiary i modliwy na rzecz Ziemi św. poświęcone. A tem łatwiejsze są nasze życzenia, że je popiera łaska Boża płynąca z tych Mszy św. na świętych miejscach w Ziemi św. odprawianych przez Braci Mniejszych i te zasługi Samego Jezusa Chrystusa, Który na tych miejscach świętych pracował dla naszego zbawienia — pocił się krwawym potem – a krwią oblewał, by nas odkupić swoją Męką i Śmiercią Krzyżową.

O jakżesz szczęśliwi są ci, którzy te miejsca św. uczczą — pamiątki ziemskie

po Jezusie Chrystusie uszanują! Tymi szczęśliwymi Wy jesteście — Dobrodzieje Ziemi św., Członkowie Armji Krzyża św., Ofiarodawcy na Ziemię św.! Nie ustajcie tylko pomimo ciężkich czasów ani w modlitwach Waszych jako Krzyżowców, ani w ofiarach na Ziemię św., bo w czasach kryzysu i Kustodja Ziemi św. tj. Zarząd całej naszej Misji na terenie Ziemi św. w krytycznem znajduje się położeniu — i o poparcie wydatne prosi, do nas Komisarzy zwracając się. Dlatego wołam, swój obowiązek spełniając w imieniu Kustodji Ziemi św. do Wszystkich bez wyjątku serc katolickich: popierajcie jałmużnami i modlitwami sprawę Ziemi św. — a Wy Zelatorowie — Członkowie Armji Krzyża św. — Czytelnicy — jednajcie nowych Członków i nowych Czytelników, aby się powiększyły szeregi nowoczesnych Krzyżowców pomni zawsze na to wezwanie do średniowiecznych Rycerzy Krzyżowych rzucone „Bóg tak chce".

W potrzebie szczególniejszej jest teraz

Bazylika Grobu Chrystusa, bowiem przeprowadza się w niej gruntowny remont, w potrzebie są też Stróżowie Grobu Chrystusa — tj. Zakonnicy — Misjonarze Zakonu św. Franciszka, którzy poświęcili się na to pilnowanie miejsc świętych, jak do nas Komisarzy pisze Najprzew. O. Kustosz Ziemi św., a nieskądinąd oczekują oni pomocy, jedno od nas wiernych katolików świata a zwłaszcza czcicieli tych miejsc świętych, członków Armji Krzyża św.

Skoro więc Kochani Bracia i Siostry tak Was Członków Armji Krzyża św. jako Komisarz nazywam „Bóg tak chce“ i woła przez sługi swoje, spełnijmy nasz obowiązek, popierajmy to zbożne dzieło Jezusa samego tj. sprawę Ziemi św.

Wszelkie ofiary — na cele Ziemi św. nadsyłać należy pod adresem:

Gen. Komisarjat Ziemi św. na Polskę Kraków, ul. Reformacka 4.

Konto P. K. O. Kraków 410.080.
Telefon 155-74.

Wszystkie ofiary będą z wdzięczną podzięką przyjęte — a pokwitowanie natychmiast odesłane. Członkowie powinni posyłać wkładki roczne przez swoich Zelatorów, Ci zaś odsyłać skoro tylko suma nawet niewielka zbierze się, starając się zawsze wcześniej o druki potrzebne i czeki.

O. Anatol Pytlik,
Gen. Komisarz Ziemi św.

W sprawie Ziemi świętej.

Zakon Braci Mniejszych, stanowiący Kustodję Ziemi świętej, pracuje w przeszło 52 miejscowościach, a mianowicie w Judei, Galilei, Fenicji, Syryi, Armenii, na Cyprze, w Egipcie i w Konstantynopolu. Kustosz Ziemi świętej z sześcioma przybocznymi dyskretami zawiaduje wszystkiemi stacjami misyjnemi. Fundusze zaś na utrzymanie tych misji otrzymuje za pośrednictwem komisarzy Ziemi św. po różnych krajach ustanowionych. Tacy komisarze w myśl upoważnienia Stolicy Apostolskiej zbierają dobrowolne datki od osób pobożnych

i odsyłają je na ręce kustosza Ziemi św. Te zaś ofiary służą nietylko dla ozdoby, uświetnienia i utrzymania Grobu Pańskiego, ale także dla zachowania i utrzymania wszystkich stacji misyjnych. Co więcej, z tych jałmużn utrzymują się nietylko sami zakonnicy w Ziemi świętej, ale i tysięce sierót, wdów i ubogich katolików. Kustodja Ziemi św. utrzymuje także zakłady szkolne, sieroce, rzemieślnicze, hospicja dla pielgrzymów, dzieła miłosierdzia chrześcijańskiego i tp.

Dlatego też, Stolica Apostolska w licznych bullach wzywała wiernych do ofiar dla Ziemi św. W r. 1887 uczynił to także Leon XIII w osobnem brewe, które dla ważności sprawy podajemy tu w przekładzie polskim:

Brewe, dotyczące składanych corocznie ofiar dla Ziemi św.

Leon XIII Papież ku wiecznej rzeczy pamięci.

„Niezasłużenie spełniając na ziemi urząd zastępcy Zbawiciela i Pana naszego

Jezusa Chrystusa, który dla odkupienia rodzaju ludzkiego samego siebie wyniszczył, stawszy się posłusznym, aż do śmierci, a do śmierci krzyżowej, pośród rozlicznych, a bardzo ważnych trosk, nieodłączonych od wysokiego apostolstwa, codzień nas zajmujących, osobliwsze i szczególniejsze staranie naszej pasterskiej czynności poświęcamy pamiątkom wielkiej i zbawczej tajemnicy w mieście Jerozolimie i okolicy pozostałym, żeby ile możności jak największej i najpobożniejszej doznawały opieki i żeby zbawienne upomnienia i polecenia, jakie Biskupi rzymscy, poprzednicy nasi, w tym celu wydali, osiągnęły skutek. Wszak Papieże już od najdawniejszych czasów, zwracając oczy swoje ku owym miejscom, które Słowo Wcielone Krwią przenajdroższą zbawiło, pobudzali ludy katolickie do odzyskania Grobu Chrystusowego. Kiedy zaś niewierni ponownie go opanowali, a tylko Braciom Mniejszym, Zakonu św. Franciszka z Assyżu miejsce owych

strzedz dozwolono, ciż sami Papieże nigdy nie przestawali w miarę możności swojej jużto, czuwać nad utrzymaniem tychże miejsc, jużto zaradzać wedle okoliczności potrzebom zakonników wspomnianych, których ani prześladowania, ani udręczenia, ani srogie katusze nigdy nie odstraszyły od ich przedsięwzięcia. Z tej przyczyny odzywali się wielokrotnie gorąco, ustnie i listami apostolskiemi do Patrjarchów, Biskupów i do innych Ordynarjuszy wszystkich krajów, aby wiernych swojej pieczy powierzonych zachęcali do składania jałmużny na utrzymanie miejsc św. Podali także w tym celu w różnych pismach apostolskich, w bullach i brewiach pewne przepisy orzekające, aby Biskupi z posłuszeństwa św. we wszystkich całej ziemi djecezjach co roku wyznaczali niektóre dnie na zbieranie jałmużny dla Ziemi św. Nakoniec ś. p. Poprzednik Nasz, Pius VI Papież, bullą dnia 31 lipca 1778 r. wydaną, zaczynającą się od słów: Inter ceatera „divinorum

iuditiorum abdita arcana“ — rozporządził, aby wszyscy Biskupi cztery razy w roku polecali miłosierdziu wiernych potrzeby Ziemi św.

Teraz ukochany Nasz syn, Bernardyn z Portu Romantino, generał zakonu Braci Mniejszych św. Franciszka z Assyżu, przedstawil Nam, że wobec wzrastających codziennie, zwłaszcza w tych latach, potrzeb tej opieki nad miejscami świętemi, nie wystarczają już dochody z jałmużn przez wiernych składanych, z tej głównie przyczyny, że ponieważ już całe stulecie upłynęło od wydania ostatniej wspomnianej Kustodji ś. p. Piusa VI, nie stosują się do niej niektórzy Biskupi, uważając ją za przedawnioną i niezachęcają z należytą gorliwością do jałmużn dla Miejsc św. Dlatego usilnie Nas prosił, abyśmy tej sprawie, mocą naszej władzy apostolskiej, zaradzili.

Pragnąc zatem spełnić to życzenie, ponieważ Nam opieka nad Miejscami św. leży bardzo na sercu, powagą Naszą Apo-

stolską na zawsze postanawiamy i czcigodnych Braci: Patrjarchów, Arcybiskupów, Biskupów i innych na całej ziemi Ordynarjuszów, pod świętem zobowiązujemy posłuszeństwem, aby dopilnowali tego, żeby odtąd po wszystkie czasy w każdym parafjalnym kościele raz przynajmniej do roku, a mianowicie w Wielki Piątek lub w innym przez Biskupa dowolnie oznaczonym dniu, miłosierdzie wiernych potrzeby Ziemi św. polecano. Tą samą powagą wyraźnie zakazujemy i zabraniamy, aby nikt nie ważył się jałmużn na rzecz Ziemi św. zebranych na inne obracać cele. Dlatego rozporządzamy, aby jałmużny pomienione proboszczowie wręczali Biskupom; a Biskupi najbliższemu Komisarzowi Ziemi św. Zakonu św. Franciszka, ten zaś ma, co rychlej zebrane jałmużny wedle zwyczaju na ręce Kustosza Ziemi św. posyłać. Postanawiamy, aby niniejszy Nasz list, jako teraz tak i na przyszłość miał swoją moc niena-

ruszalną, ważną i skuteczną, jakoteż aby całkowity cel swój osiągnął, ci zaś, do których to należy lub należeć będzie, aby najzupełniej z niego korzystali.

Tak też mają sędziowie zwyczajni i delegowani orzekać i określać, a wszelkie świadome czy nieświadome i od jakiejkolwiek władzy pochodzące naruszenie tego przepisu będzie nieważne. Przeciwne Konstytucje i rozporządzenia Apostolskie, któreby tu szczególnie wymienić lub odwołać należało, wobec tego pisma Naszego tracą swoje znaczenie".

„Nakoniec chcemy, aby niniejszego listu odpisem lub egzemplarzem drukowanym, ręką jakiego notarjusza publicznego podpisanym i pieczęcią osoby, godność kościelną piastującej zaopatrzonym, taką dawano wiarę, jak gdyby sam ten list oryginalny był przedłożony".

„Dan w Rzymie z pieczęcią Rgbaka, dnia 26 grudnia 1887 Pontyfikatu Naszego roku X-tego".

L † S M. Kard. Ledóchowski.

Pius VI w bulli z dnia 31 lipca 1778 r. zachęcając do ofiar na Ziemię św., tak mówi: *„My naznaczeni przez Boga szafarzami nieprzebranych skarbów Kościoła, czynimy wszystkich wiernych, którzy ofiarują cząstkę swych dóbr doczesnych, udzielonych im przez Opatrzność Boską, na to pobożne i święte dzieło chrześcijańskiego miłosierdzia (Ziemię świętą), uczestnikami we wszystkich owocach i zasługach duchowych, wypływających z ofiar świętych, modlitw, postów, umartwień, prac, pielgrzymek i innych uczynków religijnych, które spełniane bywają nietylko przez członków rzeczonego Zakonu św. Franciszka, ale także przez wiernych zamieszkujących te święte Miejsca i tych wszystkich innych, którzy je zwiedzają i czczą"*.

* *

Akta Stolicy Apostolskiej z dnia 15 IX 1901 roku umieściły dekret św. Kongregacji dla zakonników, który dozwala zbieranie ofiar na Ziemię świętą. Dekret ten

podajemy poniżej w polskiem tłumaczeniu:

„Św. Kongregacja dla spraw stowarzyszeń zakonnych oświadcza, że dekret „o kwestach" wydany 21 listopada 1908 r. dotyczący zakonów i stowarzyszeń religijnych, wcale nie dotyczy „pobożnego dzieła Ziemi św.", powierzonego zakonowi Braci Mniejszych, które to dzieło Stolica Apostolska tylekrotnie tak gorąco poleciła, całkowicie zatwierdziła i licznymi przywilejami obdarzyła. Pragnie bowiem Kongregacja św. to dzieło nie tylko od szkody uchronić, ale raczej je podnieść; poleca więc i rozkazuje, aby ofiary na korzyść Ziemi świętej zbierane były nadal jak dotąd, czy to w Wielki Piątek, czy w inne dni roku, przez samych Braci Mniejszych lub też za pośrednictwem innych wiarygodnych osób, według prawideł i zwyczajów dotąd praktykowanych".

„To wszystko podpisany Prefekt Kardynał dnia 1 październikn 1909 r. przedłożył Ojcu św. Piusowi X., który raczył tę uchwałę zatwierdzić".

L. † S. fr. I. C. Kard. Vives Prefekt

Wincenty La Puma

Z powyższego dekretu Stolicy Apostolskiej wynika, że Komisarjaty Ziemi św., tak jak i dawniej, mogą i teraz za pośrednictwem zelatorów i zelatorek jałmużny na Ziemię św. zbierać.

BETLEJEM.

„I ty Betlejem ziemio judzka z żadnej miary nie jesteś najpodlejsze pomiędzy książęty judzkiemi, albowiem z ciebie wynijdzie wódz, który będzie rządził lud mój Izraelski“.

Mateusz 2, 6.

Betlejem nie posiadało za czasów Heroda żadnego religijnego znaczenia. Liczba mieszkańcow nie przekraczała liczby tys. rodzin, co było warunkiem koniecznym według starych zwyczajów żydowskich, do zaliczenia go do liczby miast znakomitych plemienia. Żyzność nadawała miastu nazwę Ephrata, co oznacza obfitość owoców. Nazywano przeto Betłeem “Domem Chleba“. Wiodło ono życie skromne i nieznane, tak że historja

wspomina kilka zaledwie epizodów związanych z miastem, a to: narodzenie Benjamina, śmierć Racheli, pobyt Dawida i t. p.

Aż zaszedł fakt, który mógł był nadać Betlejemowi większe znaczenie, a mianowicie osiedlenie się tam pewnej linji przodków Mesjasza.

Do rozbudowy miasta nie doszło i pozostało ono nadal nieznacznem, pozostając takiem aż do chwili Narodzenia Jezusa. Tymczasem Jerozolima wzrastała w potęgę. Nowe warunki życia wprowadzone na skutek okupacji rzymskiej, zbliżyły do siebie różne miejscowości, Betleem nie wykorzystało korzystnej sposobności, chociaż odległość jego od Jerozolimy wynosiła zaledwie 10 km., Sam Bóg dopiero przeznaczył Betlejemowi inną sławę, stało się ono miejscem narodzenia Mesjasza.

Działanie Chrystusa na ziemi polegało na tem, że wybierał On rzeczy małe i niskie w oczach ludzi, aby je potem

wynieść na najwyższe poziomy.

Nazaret miasto podobnie jak Betlejem lekceważone, stało się miejscem błogosławionem i pełnem głębokich tajemnic, takich jak zjednoczenie Słowa Przedwiecznego z ludzką naturą w stosunku do której to tajemnicy, inne są tylko koniecznem następstwem.

Prorok Micheasz podkreślając nikłość Betlejemu, pragnie tem silniej uwydatnić jego przyszłą sławę. „Oto z ciebie wyjdzie Ten, który będzie Największym w Izraelu“.

Sława obywateli wsławia ich ojczyznę. Grecja olśniewa nas sławą takich wodzów jak Milcjades, Temistokles, Epaminondas, takich filozofów, jak Sokrates, Platon, Arystoteles, historyków jak Herodota i Tucydydesa, wielkich poetów: Homera, Sofoklesa, Ayschylosa, Eurypidesa, oraz artystów: Fidjasza i Praxytelesa. Rzym szczyci się takimi obywatelami jak: Scipion, Pompeius, Cezar, Cicero.

Jakież ważne miejsce zajmie w historji miasto Betlejem wraz z grotą w której narodził się Chrystus, którego dziś świat cały wielbi i czci na klęczkach?

Czemże są zwycięstwa Greków i Rzymian w porównaniu z Jego Zwycięstwami? Czyż to Boże Dziecię, które narodziło się w grocie, nie odnosi wiekuistych zwycięstw nad piekłem i światłem, uzbrojonym przeciwko Niemu?

Jakże ubogą jest filozofja pogańska w porównaniu z wielkością myśli naszego Zbawcy, zawartemi w Ewangelji świętej.

Wymowa Demostenesa i Cicerona zjednała ojczyźnie ich zwycięstwo, nadała kierunek biegowi polityki owych czasów.

Nauka Mesjasza zmieniła postać świata zdążającego ku swej ruinie.

Jeżeli sława Fidjasza i Praxitelesa opartą była na nadawaniu głazom marmurowym piękności, to cóż powiemy o działalności Dziecięcia Betlejemskiego, które bez przerwy pracuje nad duszami, tworząc arcydzieła heroizmu i świętości w pośród wszystkich narodów?

O BETLEJEM! BETLEJEM! niema miasta któreby mogło porównać się z Tobą, tyś jest ojczyzną Boga Człowieka.

„Trasseamus usque ad Bethlehem...“ — „Pójdźmy aż do Betlejem...“.

W czasie Świąt Bożego Narodzenia przenieśmy się myślą do Betlejem. Zamknijmy oczy nasze byśmy nie widzieli małości i podłości świata, a pozwólmy naszemu umysłowi skupić się nad pełnią świętości i wielkości tego na wieki błogosławionego miejsca.

Armja Świętego Krzyża.

Palestyna uświęcona przez ślady naszego Zbawiciela pełną jest najpiękniejszych wspomnień. Ona jest Ojczyzną Jezusa i Jego świętej religji i dlatego nosi nazwę „Ziemi Świętej“. Betleem, Nazaret, Getsemanja, Kalwarja i Święty Grób — są to nazwy, które dla serca każdego chrześcijanina są drogiemi. Krzyżowcy oddali krew serc swoich dla oswobodzenia

świętych miejsc — i nas upomina Kościół, abyśmy brali udział w dobrych uczynkach dla Ziemi świętej. To jest obowiązkiem synowskiej miłości względem naszego Zbawiciela, abyśmy się przyczynili do utrzymania miejsc świętych, które przez Jego życie, Jego śmierć i Jego pełne chwały zmartwychwstanie są uświetnione. Szczególnie w nowszych czasach, w których miejsca te zagrożone są przez arabską chciwość, fałszywość schyzmatyków i przez wpływy anglikańskie, musimy za jakąkolwiek-bądź cenę utrzymać prawo naszego świętego Kościoła, ratując te miejsca i takowe dla niego zachować. Do tego potrzebne jest zbiorowe współdziałanie wszystkich katolików, potrzebna jest nowa wyprawa krzyżowa. W tym celu założona została „Armją świętego Krzyża". Wszyscy wierni, mężczyżni, kobiety, i dzieci powinni do niej wstąpić i brać udział w zdobyciu i utrzymaniu w swej mocy świętych miejsc.

Cel Armji Świętego Krzyża.

Zadaniem armji św. Krzyża jest:

1. Rozszerzenie i wzmocnienie chrześcijańskiego usposobienia przez szczególniejsze czczenie św. Krzyża, pod którego znakiem runęło stare pogaństwo i pod którym to znakiem nowo wzrastające pogaństwo jedynie może być zwalczone.

2. Odważne wyznawanie nauki Krzyża słowem i uczynkiem, zwalczanie tej uwłaczającej słabości, która w bojaźni ludzkiej' z samolubstwa albo innych może nieczystych powodów czyni ustępstwa rozpanoszonemu dzisiaj duchowi przeciwchrześcijańskiemu, kosztem utraty zbawienia własnej duszy.

3. Utrzymanie miejsc świętych, które przez Boskiego Zbawiciela i Jego najdoskonalszą Matkę uświęconemi zostały, — oraz odebranie tych świętości, które są jeszcze w posiadaniu niewiernych.

4. Prowadzenie w dalszym ciągu misji Jezusa Chrystusa, a mianowicie rozszerzanie świętej wiary w Palestynie przez za-

kładanie misyjnych zakładów i szkół.

5. Kształcenie tamtejszych mieszkańców w chrześcijańskiem i społecznem życiu przez nauczanie ich świętej religji i pożytecznych rzemiosł.

6. Szerzenie przez uczynki chrześcijańskiej miłości bliźniego, głównie wspieranie ubogich.

7. Ochrona i pielęgnowanie pielgrzymów.

Statut Armji św. Krzyża.

Armja św. Krzyża łączy się ściśle z dziełem wsparcia dla Ziemi świętej, które Papież Leon XIII zatwierdził reskryptem z 18. lipca 1887 r. i obdarzył odpustami. Armja składa się z katolików obojga płci i ma zadanie z całych sił przeciwdziałać zgubnym zasadom światowym, a głównie przeciw samolubstwu i niedozwolonym rozkoszom tem, że niczego nieomieszka uczynić ażeby się przyczynić do rozszerzenia czci dla gorzkich boleści i śmierci naszego Pana Jezusa Chrystusa, aby wierzący, duchem Krzyża Chrystusowego

który zwalczył świat cały i jest źródłem zbawienia, coraz więcej się przejmowali i nim się ożywili.

By cel ten osiągnąć, muszą:

1. Członkowie tej duchownej armji o ile możności mają nosić na piersiach pod ubraniem poświęcony Krzyż, aby tym sposobem mieli zawsze na pamięci dobrodziejstwo wybawienia.

2. Rano gdy wstaje, lub gdy udaje się na spoczynek winien każdy pobożnie Krzyż ten pocałować, mówiąc: „Kłaniamy się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie, ześ przez Krzyż i mękę odkupił świat".

3. Powinni z całą gorliwością starać się naukę Krzyża umacniać przykładem swego życia, z pominięciem wszystkich ludzkich względów wiarę swoją — gdzie się tylko okaże potrzeba — otwarcie i z gotowością wyznawać i bronić jej z całych sił.

4. Mając świecić innym dobrym przykładem i dlatego sumiennie nauczać mają:

a) ażeby przykazania Boże i kościelne a także prace ich podwładnych i przynależnych najakuratniej wypełnione były;

b) powinni dbać o to, by od rodziny i swoich wszystko oddalać, coby mogło szkodzić zbawieniu duszy jak n. p. podejrzane znajomości, pisma i książki z kierunkiem nieprzyjaznym Kościołowi i przeciwnie, dołożyć wszelkich starań by swoim dostarczać uczciwe pisma i książki jakoteż budujące przykłady.

5. Każdy członek powinien starać się o pozyskanie innych dla prawdziwej wiary Jezusa Chrystusa ukrzyżowanego, to jest z łaską Boską chrześcijan tylko z nazwy przerabiać na prawdziwych chrześcijan przynajmniej zapomocą modlitwy.

6. Nie tylko sam Krzyż, to znamię zbawienia, powinien być czczony przez członków Armji, ale także i te wybrane miejsca, gdzie ludziom zbawienie się okazało; dlatego dążenia ich powinny być skierowane również w tym kierunku, ażeby te miejsca naszego wybawienia — jako dro-

gocenne skarby — znowu pozyskane były. Dwa są środki aby to osiągnąć, a mianowicie: przez modlitwę i przez niesienie pomocy. Każdy członek winien dlatego w bądź który piątek miesiąca według uznania odmówić na tę intencję pięć Ojcze Nasz, pięć Zdrowaś Marja i Chwała Ojcu — na cześć pięciu ran Jezusa Chrystusa, dodając: „kłaniamy się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie, żeś przez Krzyż Męką Twoją odkupił świat“. Dalej każdy człowiek składa ofiarę jako jałmużnę na potrzeby Ziemi świętej.

7. Każda czternastka członków tworzy oddział, któremu przewodniczy zelator lub zetatorka; ci ostatni wpływające wkładki po potrąceniu kosztów przesyłki odsyłają do jeneralnego komisarjatu Ziemi świętej.

8. Zelatorzy i zelatorki wybierani są przez jeneralny komisarjat Ziemi świętej. Dyplom zamianowania, świadectwo przyjęcia i druki do wpisywania nowo przyjętych członków zostaną im przesłane przez

Komisarjat Ziemi świętej bezpłatnie po nadesłaniu pierwszej listy członków oddziału. Skoro listy nowo przyjętych członków wypełnione zostaną, odsyłają je zelatorzy do jeneralnego Komisarjatu, zatrzymując u siebie spis członków w posłanej na to książce, w której zapisują też roczne wkładki członków.

9. W razie śmierci członka winien zelator oddziału, do którego zmarły należał, zawiadomić jeneralny Komisarjat, ażeby dusza zmarłego polecona została modlitwom stróży miejsc świętych i członków armji.

10. Każda grupa (oddział) otrzyma urzędowe pismo Armji „Głos Ziemi świętej“ franco i darmo odesłane, o które powinien zelator upomnieć się, gdyby nienadeszło kiedykolwiek.

Przyjęcie i warunki.

Przyjęcie do Armji św. Krzyża może nastąpić w każdej porze roku, zwrócić się tylko należy do jeneralnego Komisarjatu Ziemi Świętej, albo do upoważnionych

przez jeneralny Komisarjat przełożonych, albo wprost albo też przez Zelatorów w danej okolicy. Członkowie Armji wpłacają dobrowolną roczną wkładkę na powyżej wymienione cele. Członków Armji Krzyża św. uprasza się, aby przepisane w statucie modlitwy odmawiali, jednak nie są do tego pod grozą popełnienia grzechu zobowiązani.

Duchowe korzyści.

w których członkowie „Armji świętego Krzyża biorą udział, są następujące:

1. Papież Pius VI. w Bulli „Inter caetera“ z 31 lipca 1778 r. oznajmił, że wszyscy katolicy, którzy na korzyść Ziemi świętej przyczynili się swymi datkami, korzystają:

a) ze wszystkich Mszy św., które są odprawiane na miejscach naszego wybawienia (podług ostatniego sprawozdania Kustodji Ziemi Świętej, jest ich razem 25.000 rocznie, wszystkie specjalnie są odprawiawiane za dobroczyńców);

b) ze wszystkich modlitw, umartwień,

pokuty, pielgrzymek i innych religijnych uczynków w Ziemi świętej przez stróży miejsc świętych, jakoteż przez tamże zamieszkałych lub tam udających się jako pielgrzymi chrześcijan odmówionych i uczynionych.

2. Leon XIII łaskawie nadał ze swojem szczególniejszem błogosławieństwem następujące łaski dla członków Armji św. Krzyża:

I. Całkowity odpust:

1. w dniu Narodzenia naszego Pana Jezusa Chrystusa;

2. w niedzielę Wielkanocną Zmartwychwstania Pańskiego, po przyjęciu Sakramentów pokuty i ołtarza, przyczem członkowie odwiedzą jeszcze kościół lub publiczną kaplicę i tam chwil parę poświęcą modlitwom podług życzenia Ojca św.;

3. całkowity odpust w godzinę śmierci, jeżeli przyjęli ś. ś. Sakramenta, albo jeżeli tychże przyjąć nie mogli, przynajmniej najświętsze Imię Jezusa z serca albo ustami wezwali i śmierć cierpliwie z podda-

niem z ręki Pana przyjęli, jako zadośćuczynienie za nasze grzechy.

4. Wszyscy dobrodzieje Armji św. Krzyża którzy dla Ziemi świętej składki zbierają mogą oprócz tego dostąpić całkowitego odpustu:

a) w dniu obrzezania Pana (Nowy Rok),

b) w dniu uroczystym Wniebowzięcia Marji, jeżeli podług przepisów Kościoła przystąpili do ś. ś. Sakramentów i jakiś czas przebywali na modlitwie.

II. Odpust częściowy.

Wszyscy wierni, należący do Armji św. Krzyża, mogą uzyskać odpust siedmioletni i siedm quadragen jeżeli pobożnie i ze skruszonem sercem odmówią pięć Ojcze nasz, pięć Zdrowaś Marja i Chwała Ojcu na cześć pięciu ran naszego Pana.

III. Dla biskupów i Kapłanów.

Najprzewielebniejszym Biskupem, którzy w swoich diecezjach nakazują w Wielki Piątek składki na cele Ziemi świętej oraz kapłanom, którzy to dobre dzieło polecają ich opiece powierzonym wiernym, i którzy

datki dla Ziemi świętej zbierają i do Ojców Komisarzy. Ziemi świętej odsyłają, danem jest upoważnienie do poświęcania krzyży i do nadawania na nich odpustów oraz do przyjmowania członków do stowarzyszenia paska św. Franciszka podług ustanowionych przepisów.

Reskrypt ten ma być ważnym po wszystkie czasy chociaż bulla nie była wydana bez względu na mogące być wydane przeciwne rozporządzenia. Dano w Rzymie w kancelarji sekretarjatu wiadomej kongregacji 26 czerwca 1894 r.

podpisani: † Fr. Ignatius Kard. Persico Pref.

† Aleksander Arcybiskup z Nicopolis, sekretarz.

Osobne korzyści zelatorów naszej Armji.

Zelatorzy oprócz wyżej wymienionych korzyści, mają jeszcze udział przy Mszach św., które specjalnie za nich co tydzień odprawiane są przy świętym Grobie w Jerozolimie, w świętem miejscu objawienia w Nazaret, w bazylice Narodzenia Chrystusa

w Betleem i w kościele Jana Chrzciciela w Ain-Karim.

Powody, które każdego katolika zniewolić powinny, aby przyłączył się do tej naszej nowej „Krzyżowej wyprawy“ i został członkiem „Armji św. Krzyża“ są następujące:

1. Kiedyś błogosławić będziesz dzień twojej ziemskiej wędrówki, jeżeli gorliwie i godnie czcić będziesz znak ten, który ci się kiedyś na dolinie Józefata otoczy niebieską światłością jako znak zwycięski Boskiego Sędziego żywych i umarłych ukaże.

2. Śmiałe wyznawanie nauki Krzyża jest niezbędnym warunkiem wiecznego zbawienia.

3. Ziemia święta jest Ojczyzną naszego Zbawiciela i naszej świętej religji.

4. Miejsca tamże są uświęcone przez życie i zmartwychwstanie Jezusa.

5. One są prawdziwą spuścizną Katolickiego Kościoła.

6. Synowska miłość dla Zbawiciela wy-

maga, abyśmy miejsc tych świętych nieprzyjaciołom Jego nie oddali.

7. Potrzeby Ziemi Św. są wielkie, wymagają pieniędzy i większej pomocy od katolików.

7. Nasi przodkowie życie swe oddawali za oswobodzenie miejsc świętych; mielibyśmy nie wspomagać w tak szlachetnym i wzniosłym celu i nie wesprzeć go choćby małym datkiem?

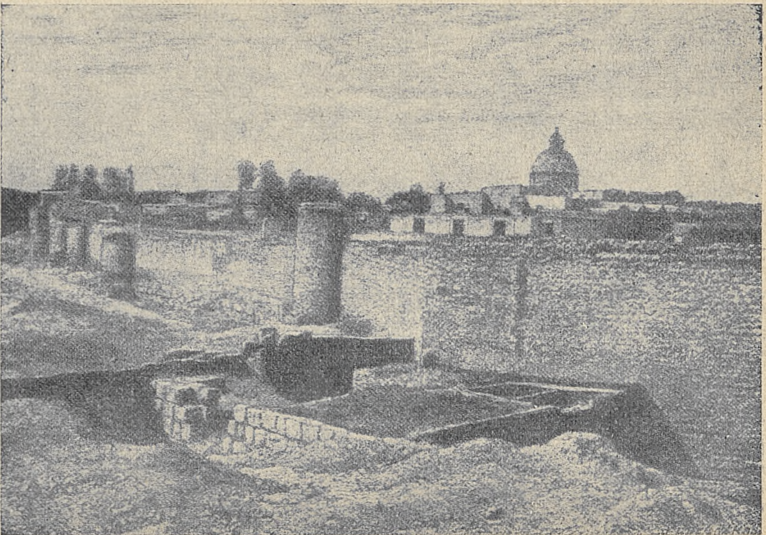
9. Żadna dobra sprawa nie była nigdy przez Kościół tak obficie łaskami obdarzona, jak jakikolwiek dobry uczynek względem Ziemi Św.

Co uczyniła Stolica Apostolska wobec publicznego dzieła św. Ziemi?

Sprawa Ziemi świętej została przez 40 Papieży w 60 bullach i brewach za dobrą uznana i zalecona, a przez Leona XIII. szczególnem błogosławieństwem obdarzona.

Damaszek.

Miasto Damaszek związane jest ściśle z osobą Św. Pawła Apostoła. Damaszek jest najważniejszem miastem na wschodzie, zbudowano je przed 5000 lat na pograniczu pustyni arabskiej. Stanowiło ono jakoby skarbiec Persji i Indji wysyłących tu karawany z Bagdadu. Damaszek był niepodległym i stanowił osobne państwo w XII wieku przed erą chrześcijańską, później dopiero ulegał podbojom Hussytów, Egipcjan, Babilończyków, Persów, Greków, Rzymian, Arabów, a wreszcie Turków. Świetność jego datuje się od czasów Omniadów, którzy założyli tam stolicę w XIII wieku po Narodzeniu Chrystusa. Po dzień dzisiejszy stanowi Damaszek najważniejsze miasto Syrji. Wiele jeszcze przedmieść zachowało swój pierwotny i malowniczy wygląd. Na przedmieściu El-Saleych wybudowała Kustodja Ziemi Św. kościół i klasztor dla Chrześćjan zamieszkujących tę dzielnicę, Siostry zaś Francisz-

Miejsce, gdzie w koszu spuszczono św. Pawła poza mury Damaszku.

kanki Misjonarki Marji otworzyły w tej okolicy pensjonat dla panienek. Nowoczesne miasto wzrasta w kształcie wielkiego „S“ rozłożone nad brzegami rzeki Barada, otoczone szatą zieleni odbijającej się ostro od szarych piasków przyległej pustyni. Nad miastem wznosi się pasmo gór Anti-Libanu zamykających się na horyzoncie górami „Wielki Hermon“ połyskującemi w zimie bielą śniegu. Ponad tarasami i dachami domów wznoszą się tumy, wieżyczki i niezliczona ilość minaretów zakończonych ostremi wieżyczkami. Ponad morzem domów wznosi się imponujący meczet Omniadów, szczątki murów rzymskich i arabskich, oraz meczety i klasztory. Meczet Omniadów wzniesiony został w 707 na miejscu dawnej świątyni rzymskiej. Meczet ten spłonął w roku 1893. Zniknęły z niego sufity z drzewa pokryte arabeskami, dywany, bronzy i marmury pokrywające mury świątyni. Do dzisiaj pozostał z niego tylko duży prostokąt, otoczony mu-

rami z czworgiem drzwi. Najważniejszem jest wejście do dawnej świątyni, składające się z kolumnady i resztek łuku triumfalnego. Stąd prowadzi droga na obszerny dziedziniec otoczony portykami, w których mieszczą się fontanny, baseny, oraz małe mauzoleum ozdobione fajasami i zawierające grób Saladyna zmarłego w Damaszku w 1193 r. Budynek zaopatrzony jest w 3 minarety; w wielkiej sali sanktuarjum znajduje się ogromny katafalk pokryty ozdobami ze złota i jedwabiu, zawierający jak mówią muzułmanie głowę Św. Jana Chrzciciela.

Rozległe zabudowania obiegają całą świątynię. Obok meczetu znajduje się muzeum pełne ciekawych zabytków starożytnych, a przedewszystkiem zaopatrzone w bezcenną bibljotekę, posiadającą manuskrypty perskie i arabskie z XII i XIII w., ozdobione arabeskami i miniaturami książki francuskie z XVII i XVIII w., oraz piękne ich wydania z wieku XIX. W Damaszku wszystko

jest piękne i interesujące, z wyjątkiem jednej dzielnicy przez którą przebiega linja tramwajowa. Główna ulica miasta łącząca wschodnią jego część z zachodnią biegnie wzdłuż dawnej starożytnej „via recta“ i posiada 30 m, szerokości i około 2 km. długości. Prócz niej znajduje się w Damaszku stary dom Ananjasza i starożytny budynek arabski Azem, zbudowany przed wiekami dla władcy Damaszku. Dom ten jest pięknym pomnikiem sztuki arabskiej. P. Lorey założył w Damaszku muzeum starożytności i Syryjski Instytut Archeologiczny. Całość miasta przedstawia się jako ogromna elipsa długości około 1700 metrów, mającej 850 m. szerokości. Dziewięć bram prowadzi do miasta, które prócz tego było bronione ogromnym rowem i murami które dzisiaj są prawie całkowicie zniszczone. Najważniejsze wejście nazwane jest Babesch-Scharqui czyli wejście Orjentalne, pochodzenia rzymskiego. To wejście jedynie jest otwarte, inne są

zamurowane od szeregu już wieków. Tuż obok murów znajduje się schronisko dla trędowatych obecnie zamknięte.

Wzdłuż murów miasta w kierunku południowym znajduje się narożnik wystający, z którego widać szczątki wysokiej baszty, skąd biegnie droga do następnej bramy dziś już zamurowanej, nazwanej Bab-Kisan, na cześć władcy, który ją zbudował około VII. w. Tędy to zbiegł Św. Paweł, jak sam powiada, którego uczniowie spuścili w koszu do rowu, chcąc go ukryć przed Żydami. W tem to miejscu Bracia Mniejsi z Kustodji Ziemi Św. wznieśli piękną kaplicę na cześć Tego Wielkiego Apostoła.

Co roku też w tej kaplicy w dniu 25 stycznia jako w dzień „Nawrócenia się Św. Pawła" odbywają się nabożeństwa, w których biorą udział wszyscy Chrześćjanie mieszkający na terenie Damaszku.

Pielgrzymka do Ziemi św. Interesowanym w sprawie pielgrzymki do Ziemi św. do-

nosi się, że w tym roku 1933 — w lutym wyjeżdża do Ziemi św., Egiptu i t. p. polska narodowa pielgrzymka pod kierownictwem duchowem Najprzew. Ks. Biskupa Kubiny z Częstochowy. Zgłoszenia kierować należy do 18 grudnia 1932 r. — Liga Katolicka — Katowice, ul. Piłsudskiego 5. Przy zgłoszeniu wpłaca się 300 zł. resztę do 10 lutego. Koszta podróży wynoszą: Kl. II-ga 2.250 zł. — Kl. III-cia 1.750 zł. Pielgrzymka trwać będzie około 5 tygodni.

Śp. O. Kamil Manik.

Dn. 21 listopada br. zmarł w Krakowie w szpitalu Bonifratrów po ciężkiej a niebezpiecznej operacji O. Kamil Manik gwardjan Klasztoru Braci Mniejszych OO. Reformatów w Krakowie były komisarz Ziemi Św.

Znali go zapewne nasi czytelnicy „Głosu“ Ziemi św. jako czynnego i ruchliwego organizatora tych polskich pielgrzymek do Ziemi św. wspólnie oczywiście z śp. O. Zygmuntem Janickim, a także jako wydawca „Głosu“ Ziemi św., kiedy to był komisarzem Ziemi św.. Ruchliwe było naprawdę życie śp. O. Kamila, znane w szerszych kołach społeczeństwa.

Jako młody kapłan, już pracuje w roli sekretarza w Kurji generalnej Zakonu w Rzymie przez kilka lat. Po powrocie

Ś. p. O. Kamil Janik
umarł dnia 21 listopada 1932 roku.
Cześć Jego pamięci!

do kraju i swojej Prowincji sprawował przez szereg lat urząd Przełożonego klasztoru „Gwardjana“ w różnych klaszto-

rach Prowincji, ostanio w Krakowie. Jako obyty w świecie wielką oddawał usługę w czasie organizowania polskich pielgrzymek do Ziemi św. w latach 1906—1909 i 1914.—a później do Rzymu 1925.

Spełniając obowiązki Przełożonego w klasztorze — znalazł czas, ażeby poświęcić go dobrze — bo na pracę misyjną a więc dla Chwały Bożej a dobra dusz wiernych. W pracy misyjnej podążył w r. 1912 — ze śp. O. Zygmuntem Janickim i O. Piusem Szewczykiem aż za Ocean — do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, by tam Rodakom naszym głosić z zapałem jaki cechował jego kazania „Słowo Boże“ w czystej naszej polskiej „krajowej“ mowie.

W roku 1924 mianowany Jener. Komisarzem Ziemi św. na Polskę, — obejmuje ten urząd po O. Zygmuncie Janickim i godnie spełnia go przez lat sześć, jako jest zwyczaj i przepis w naszym Zakonie. W tym też czasie należy do Rady prowincjalskiej będąc Definitorem Prow. a w r. 1925 prowadzi jubileuszową naszą pielgrzymkę tercjarską do Rzymu. Zabiega też o urządzenie powojennej pielgrzymki do Ziemi św. tak świetnej i taniej jak

to były one polskie przed wojną, jednak natrafiwszy na wielkie przeszkody obecnego czasu od zamiaru odstąpił. Zawsze pełen energji i humoru — cierpiał przecież ciężko nieraz na kamienie żółciowe, co też stało się przyczyną jego śmierci. Do końca samego czynny — prawie niespodziewanie przeniósł się do wieczności napełniając prawdziwym żalem tych, którzy go cenili i otaczali miłością — czego dowodem był manifestacyjny pogrzeb jego. I tak ubył znowu jeden pracownik w winnicy Chrystusowej — zmalały szeregi kapłanów Zakonu. Cześć Jego pamięci. — Duszy zaś Jego wieczny odpoczynek aby dał Bóg — prośmy o to P. T. Czytelnicy i Członkowie Armji Krzyża świętego.

Rożne wiadomości.

Papież Tercjarzem od 58 lat. Obecny Papież Pius XI obchodził ubiegłego maja uroczystość 78-letniej rocznicy urodzin. Wtedy też upłynęło 58 lat jak został członkiem Trzeciego Zakonu św. Franciszka.

Dwa nowe pomniki w Ameryce. Stany Zjednoczone chcąc należycie uczcić zasługi dwóch zakonników św. Franciszka, ponie-

sione dla Ameryki, ufundowały dwa nowe pomniki, jeden w miejscu Indian Hill w Kalifornji, ku czci Hermenegilda Francisko Garces, drugi ku czci sławnego Junipere Serra. Pierwszy zginął zamordowany w r. 1761 wraz z trzema misjonarzami i kolonistami hiszpańskimi w czasie pracy misyjnej nad szczepem Indian Yuma, drugi jest założycielem wielu osad Indjan w Kalifornji, z których właśnie jedna dała początek miastu San Francisco.

Sprawa rozwoju stosuków ekonomicznych między Egiptem a Palestyną. Donoszą nam z Jerozolimy, że Wysoki Komisarz Brytyjski, Sir W. Wauchope, zorganizował przed swym wyjazdem do Londynu i Genewy, nowy komitet mający na celu rozwój i ożywienie stosunków ekonomicznych między Egiptem a Palestyną. Komitet ten składa się z inspektora departamentu rolnictwa na północy kraju i prezydenta Izby handlowej w Naplouse oraz z przewodniczącego Rady administracyjnej Towarzystwa winnego „Richon le Zion“. Do komitetu weszło też dwóch kupców. O istnieniu tegoż komitetu powiadomiono konsulat egipski w Jerozolimie.

Stworzenie Klubu automobilowego w Palestynie. W Palestynie zostanie utworzony

klub automobilowy ukonstytuowany na wzór klubów egipskich i europejskich. Klub ten będzie miał na celu ożywienie ruchu automobilowego w całej Palestynie i w krajach przyległych.

Traktat chirurgiczny z przed trzech tysięcy lat. Pewien Amerykanin interesujący się egiptologją zakupił przed 40 laty w Louxor zwój papyrusu doskonale zachowanego, który jak sądzili uczeni zawierał tekst lekarski, którego odczytać nie mogli. Od 8 lat manuskrypt ten jest własnością Instytutu Historycznego w Nowym Yorku. Ostatnio został manuskrypt powierzony uczonemu prof. Brested, który po długich studjach przyszedł do przekonania, że ma do czynienia z tekstem starszym niż się to początkowo zdawało, oraz że treść rękopisu zawiera opisy różnych chorób i skaleczeń wymagających zabiegów chirurgicznych.

Imigracja Żydów do Palestyny. Rząd palestyński udzielił agencji żydowskiej zezwolenia na wjazd 4.500 robotników w okresie od paźdz. 1932 do marca 1933 r. Podobne zewolenia były od 7 lat bardzo ograniczone lub zakazane.

Kronika Ziemi św.

Święto Wszystkich Świętych — obchodzono w Jerozolimie bardzo uroczyście. Przy tej to okazji Najprzew. Ojciec Kustosz dokonał poświęcenia nowej kaplicy na cmentarzu, oraz nowej „Drogi Krzyżowej“.

Nowa szkoła parafjalna żeńska. Dnia 7 października otwarto w Jerozolimie nową szkołę żeńską parafjalną wybudowaną staraniem Kustodji Ziemi św. Szkoła ta została otwarta w miejsce dawnej zniszczonej w roku 1927 na skutek trzęsienia ziemi. Nowo otwarta szkoła napełniła się uczennicami już w pierwszym dniu, a przyczynił się do tego nie tyle wspaniały budynek ile raczej zapał młodzieży zakładu św. Józefa celujących w nauce. Należy życzyć dalszego powodzenia zbożnemu dziełu na które Kustodja Ziemi św. nie szczędziła pieniędzy.

Nieudały strajk. Strajk arabski zapowiedziany z okazji rocznicy deklaracji Balfour, nie powiódł się w tym roku. Z wyjątkiem dwóch miast wszystkie fabryki pracowały a sklepy były otwarte.

Wykopaliska archeologiczne. Pewien uczony angielski imieniem Sir Flinders Petrie

rozpoczyna nową kampanję w Palestynie czyniąc poszukiwania za świątyniami w Gaza. Spodziewa on się odnalezienia na nowo pomników i oświetlenia pewnych problemów odnoszących się do Biblji. Zaznaczyć należy, że Sir Flinders Petrie liczy obecnie 79 lat, lecz czuje się na siłach przeprowadzić to zamierzone dzieło.

Oryginalna lekcja sędziego angielskiego udzielona oskarżonemu o komunizm. Kamel Aude Halfa i panna Rachela Fox zostali oskarżeni o komunizm. W mieszkaniu ich znaleziono maszynę do pisania i bibułę komunistyczną, oraz wiele traktatów i rozmów spisanych w różnych językach, nawołujących do powszechnej rewolucji społecznej. Papiery te miały być rozesłane po Palestynie i miały burzyć naród przeciwko obecnemu ustrojowi państwowemu. Treść ich zachęcała do emigracji do Rosji i mamiła korzyściami wypływającemi z emigracji. Obwinionych sprowadzono przed Trybunał w Jerozolimie. Całej sprawie przewodniczył i przesłuchiwał świadków sędzia Grassel. Oskarżeni zaprzeczali kategorycznie winy a sam Kamel Aude oskarżał policję za usiłowanie uduszenia go. Na co sędzia przeprowadził porównanie między policją i komunistą a kotem i psem.

Tak jak pies spotkawszy kota rzuca się na niego i dusi go, tak policja spotkawszy komunistę nie może się oprzeć rzuceniu się na niego. Po tem porównaniu sędzia zwrócił się do oskarżonego w następujących słowach: Trybunał miał ochotę ukarać was przykładnie, niestety prawo nie przewiduje takiej kary. Zasługujecie na to, by wam obnażone ciało wasze, pociągnięto smołą i posypano pierzem, by wam kazano trzymać w ręku dwa czerwone sztandary z emblematami Trzeciej Międzynarodówki i by was wystawiono na szczycie dzwonnicy wielkiego placu w Jerozolimie, gdzie moglibyście przez 24 godzin śpiewać hymn komunistyczny.

Trybunał dziwi się, że marnujecie wasze wysiłki na bezużyteczne utopje. Czemuż nie zwrócicie waszego umysłu ku rzeczom pożytecznym? Jeżeli zastanowicie się nad sobą przekonacie się, że osobiście jesteście bezwartościowi, choćbyście krzyczeli całe swoje życie przecież ani na jotę nie zmienicie obecnego ustroju. Posłuchajcie mej rady, wyrzeczcie się wszystkich tych spraw i nie róbcie ze siebie zbrodniarza. Kamel Aude był już skazany na trzy miesiące więzienia, obecnie otrzymał karę 6 miesięcznego ciężkiego więzienia, zaś p. Rachela Fox została ukarana 3-miesięcznym aresztem.

Ofiary na Ziemię św. złożyli:

Zelatorka Anna Safin od członków 12 zł. Stanisław Wojtarowicz 1 zł. ks. Jan Kolanko 8 zł. 30 gr. Kurja Biskupia Katowice 7572 zł. 56 gr. Zelatorka Teresa Babicka od członków 60 zł., 20 gr. Zelatorka Franciszka Leśniewska Łódź od członków 314 zł. Kurja Metropolitalna Lwów 600 zł. Piotr Pieszczyk od członków 6 zł. Klasztor OO. Franciszkanów Osieczna 21 zł. Zelatorka Marjanna Pieniążek od członków 14 zł. Członkini zmarła wieczysta Paulina Jabłońska 50 zł. Stanisław Wojtarowicz 1 zł. Franciszek Piasecki 5 zł. Członkini wieczysta Rozalja Dziekanówna 100 zł. Zelatorka Marja Michalik od członków 16 zł. Zelatorka Katarzyna Rosadówna od członków 40 zł. Zelatorka Marja Krausówna od członków 17 zł. 50 gr. Zelatorka Julja Termińska od członków 21 zł. Antonina Matheja 2 zł. Czesława Mejtunowa od członków 2 zł. Anna Synowiec 3 zł. Zelator Wiktor Kołodziej od członków 12 zł. Zelatorka Wanda Ceptowska od członków 5 zł. Franciszek Pyrlik 3 zł. Tomasz Wisiński 16 zł. Franciszek Miłosz 10 zł. O. O. Reformaci Pińczów 10 zł. Stanisław Rosenbeiger 1 zł. Członkini wieczysta Zofja Bal-

cerska 100 zł. Zelatorka Julja Termińsk od członków 102 zł. Przew. ks. Zelato Aleks Chawryluk od członków 13 zł. 50 gr Zelatorka Anna Kosiarz od członk. 52.50 zł. Zelator Piotr Pieszczyk od członków 4.70 zł. Jerzy Drzewiecki 3 zł. Zelatorka Marjanna Nowosad od członków 4 zł. 50 gr. Członek wieczysty Walenty Musiał 100 zł. Anna Krzyżowska 6 zł. Członkini wieczysta Jadwiga Makówna 100 zł. Kazimierz Chmiel 65 gr. Zelatorka Florentyna Termińska od członków 52 zł. Zelatorka Czesława Mejtunowa od członków 6 zł. Zelatorka Marja Grzesiakówna od członków 28 zł.

Wszystkim P. T. Ofiarodawcom składa się serdeczne „Bóg zapłać!".

Zmarli członkowie Armji Krzyża św.:

Marja Szcześniakowa, Katarzyna Mizera.

A dusze ich i dusze wszystkich wiernych zmarłych, przez miłosierdzie Boże niech odpoczywają w pokoju.

Wykaz odpustów zupełnych, których dostąpić mogą członkowie Armji św. Krzyża przy zwykłych warunkach w uroczystość Bożego Narodzenia, w Zmartwychwstanie Pańskie (Wielkanoc) i w godzinę śmierci. Zelatorzy Armji św. Krzyża dostępują jeszcze w Nowy Rok i w uroczystość Wniebowzięcia Najśw. Marji Panny. Noszący zaś dewocjonalja poświęcone w Ziemi św. dostępują odpustu zupełnego w uroczystość Pana Jezusa, Najśw. Marji Panny i Świętych Apostołów. Odpustu lat 7 i 7 kwadragen dostępują, jeżeli odmówią 5 razy Ojcze nasz, 5 razy Zdrowaś Marjo i 5 Chwała Ojcu na cześć pięciu ran Pana Jezusa.

Adres Komisarjatu Ziemi świętej, oraz Redakcji „Głosu Ziemi św.":

O. Anatol Pytlik

w Krakowie, ul. Reformacka Nr. 4.

Za pozwoleniem Władzy Duchownej.

L. 13392|32.

Odpow. redaktor i wydawca O. Anatol Pytlik Zakonu Braci Mniejszych.